

1.719

*Knjižnica: Hrv. šum. šumar,
društva: - Zag., 13/1910. Pleša*

**OZBILJNA POGIBELJ
OPSTANKU NAŠIH HRASTIKA**

OD GLJIVICE NAMETNICE (PARAZITA)
OIDIUM QUERCINUM CROATICUM
ILI
ERYSIPHE QUERCINA CROATICA
TE USTUK PROTI ISTOJ
ZA ŠUMOPOSJEDNIKE I ŠUMSKO OSOBLJE

NAPISAO :

N. PLEŠA-KOSINJKOVIĆ,
ŠUMAR.

Polovica čistoga dobitka određena opstojećoj
„Zakladi za uzgoj djece šumarskih činovnika
kraljevine Hrvatske i Slavonije“

Cijena 40 fil.

ZAGREB

Tisak Hrv. kat. tiskovnog društva.

673

**OZBILJNA POGIBELJ
OPSTANKU
NAŠIH HRASTIKA**

OD GLJIVICE NAMETNICE (PARAZITA)
OIDIUM QUERCINUM CROATICUM

ILI

ERYSIPHE QUERCINA CROATICA

TE USTUK PROTI ISTOJ

ZA

ŠUMOPOSJEDNIKE I ŠUMSKO OSOBLJE.

NAPISAO :

N. PLEŠA-KOSINJKOVIĆ,
ŠUMAR.

Polovica čistoga dobitka određena opstojećoj
„Zakladi za uzgoj djece šumarskih činovnika
kraljevine Hrvatske i Slavonije“.

Zagreb 1910.

Tisak Hrv. kat. tiskovnog društva.

Predgovor.

Kada su koncem svibnja i početkom lipnja o. g. zaredale općenite jadikovke vanjskih šumara o »Ozbiljnoj pogibelji opstanku naših hrastika« uslijed žestoke i vrlo pogubne već od prije više manje poznate zarazne bolesti »hrastove medljike«, očekivao sam opširnije vijesti i stručne rasprave po stručnim časopisima i domaćem novinstvu, gdje bi se možda potanje o toj bolesti raspravljalo i preporučile makar i preventivne mjere i sredstva na ustuk proti daljnjem širenju te bolesti na obranu još nezaraženih hrastovih sastojina, a naročito obzirom na tu pogibelj kakav da smjer i stanoviše sa općega narodno-gospodarstvenoga gledišta šumari zauzmu kod budućega uzgoja hrastovih i drugih šuma.

Ovdje ondje donešene kratke vijestice smatrao sam nedostatnima za riješenje ovoga vrlo aktuelnoga pitanja u našem šumskom gospodarstvu, pa sam se odlučio, da to pitanje sa teoretičkoga i praktičnoga strukovnoga gledišta u javnosti, po mogućnosti što potanje pretresem.

Pri tomu su mi dobro došle neke stručne raspravice od zadnjih godina i najnovijega doba, pa mi je blagonaklonošću i susretljivošću uprave i uredništva uvaženoga domaćega političkoga dnevnika »Hrvatstva« uspjelo, da je u broju toga dnevnika od 13., 14., 15., 18., 22. i 23. o. mi. pod stupcem »Narodno gospodarstvo« ugledao svjetlo moj topogledni članak »Ozbiljna pogibelj opstanku naših hrastika«.

Kako je članak veliko zanimanje pobudio u čitalačkoj zagrebačkoj publici, to su se dotični brojevi »Hrvatstva« na jagmu rasprodali. — A kako su me i uredništva nekih njemačkih političkih dnevnika zamolila za dozvolu prijevoda toga članka, to sam smatrao shodnim, da ću štovanoj čitalačkoj publici, naročito šumoposjednicima, šumarskom svijetu i drvotršcima najbolje poslužiti, ako taj članak za praktičnu porabu preudesim, priredim i otisnut u obliku spretne brošurice u knjižarski promet stavim.

Da se sadržaj članka lakše shvati i radi preglednosti obradjenoga predmeta, razdijelio sam isti na sedam odjelaka.

Makar sam gdjekoju i oštriju spomenuo na prama našim šumoposjednicima i šumskom osoblju, neka mi ti cijenjeni čitaoci ne uzmu za zlo, jer sam to učinio samo »bona fide«, da se faktične pogreške u šumskom gospodarstvu, a napose u šumogojstvu ne bi više opetovale, već da bi se izbjegavanjem istih što bolje i sigurno

nije oboružali proti ovakovim i sličnim neprijateljima uzgoju i opstanku šuma, kao što je to sadanja nesretna »hrastova medljika«.

Imajući dakle samo dobru stranu pred očima, za kojom u svem svojem opsegu i ide moj članak, nadam se, da će se u više tisuća komada otisnuta brošurica što brže i u što većoj mjeri raspačati među šumoposjednike i šumsko osoblje sviju kategorija, te među sve ljubitelje uzgoja i opstanka naših lijepih i prostranih šuma i gajeva po brdinama i dolinama, pogotovo kad sam polovicu čistoga utrška odredio za pripomoć opstojećoj »Zakladi za uzgoj djece šumarskih činovnika kraljevine Hrvatske i Slavonije«.

Zagreb, mjeseca srpnja 1910.

Pisac.

Sadržaj.

	Strana
I. Općenito o pojavu »hrastove medljike«	7
II. »Hrastova medljika« sa biljoslovnoga (botaničkoga) gledišta, kada se je uopće pojavila, po kojim krajevima Europe, na kojim vrstima drveća, dosadahnje vijesti o tome	8
III. Oštećenje hrastovih sastojina po zareznicima kao glavni preduvjet za napadaj po »hr. medljici« i njezino pogubno djelovanje za napadnute stabilne česti i stabla sama	14
IV. Daljnji razlozi napadaju raznih bolesti uopće, a »medljike« napose na šumsko drveće, te ključ za obranu proti napadaju bolesti	15
V. Šumogojstveni zahtjevi kao ustuk proti napadaju od zaraznih bolesti uopće, a »medljike« napose na hrastove i druge sastojine. Uzgoj mješovitih šuma pogotovo sa srednjim uzgojem osobito se preporuča. Dužnost, utjecaj i pripomoć državne vlasti na obranu šumâ	17
VI. Naposebne mjere i obranbena sredstva za uništenje i daljnje širenje »hrastove medljike«	26
VII. Još jedna vrst daleko manje štetne »medljike«, prouzročene po zaraznicima »ušencima-aphidae«. — Zaključak članka i opaska	28

